

Quick scan ecologie Spoorzone west te Culemborg

Quick scan ecologie

Spoorzone West te Culemborg

Auteur P.J.H. van der Linden

Opdrachtgever In den Eng Investment

Projectnummer 11.060

Ingen juli 2011

foto omslag een van de gebouwen binnen het plangebied

Els & Linde B.V.

Dr. A.R. Holplein 1

4031 MB Ingen

tel: 0344 - 642517

fax: 0344 - 600832

mob: 06 - 27564247

e-mail: vanderlinden@elsenlinde.nl

Inhoud

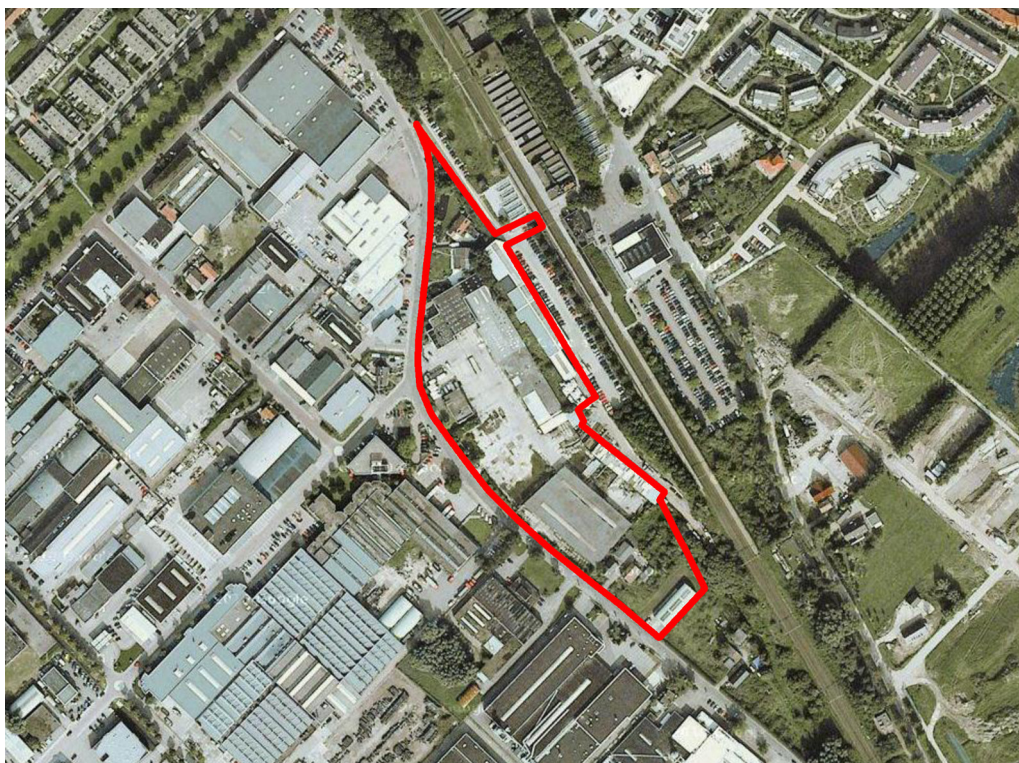
Inleiding	4
Beschrijving	5
Waarnemingen	9
Analyse	11
Conclusie en advies	13

Inleiding

De gemeente Culemborg, Prorail en Investment In den Eng zijn bezig met de herontwikkeling van de spoorzone. Het westelijk deel van het gebied wordt ontwikkeld door Investment In den Eng, deze zone krijgt een zakelijke invulling met bedrijven en kantoren. Voor de ontwikkeling wordt een ruimtelijke procedure gevolgd. Onderdeel hiervan is een onderzoek naar de mogelijke effecten op de beschermde planten en dieren. Om te oordelen of er schade aan beschermde flora en fauna kan ontstaan is op 8 juli 2011 door een ecoloog een bezoek gebracht aan het terrein. Ter plekke is beoordeeld of er schade is te verwachten. Daarvoor is gezocht naar sporen van dieren, is gezocht naar beschermde planten en zijn andere waarnemingen meegenomen. Verder is op basis van landschapskenmerken en aanwezige habitats en landschapselementen geschat of er beschermde soorten kunnen voorkomen.

Voor de analyse van de effecten is gelet op:

- de geplande veranderingen in het gebied,
- het veranderde gebruik van het gebied, en
- de werkzaamheden die nodig zijn om de veranderingen te bereiken.

Globale ligging van het plangebied.

Beschrijving

Het plangebied ligt ten zuidwesten van de spoorlijn en wordt begrensd door het emplacement en de Parallelweg-west. Het plangebied is bekend als de westelijke spoorzone. Op het terrein staan voornamelijk bedrijfscomplexen. In het noordoosten van het plangebied staan twee woningen. In het zuidwesten staat – juist buiten het plangebied – eveneens een woning. Westelijk van het plangebied ligt een bedrijventerrein.

Het plangebied is voor het grootste deel verhard of bebouwd. Slechts plaatselijk zijn er onverharde terreindelen, onder andere bij de beide woningen. Door gebrek aan onderhoud is de verharding op verscheidene plekken gebroken. Een ondergeschikt deel is vrij recent als P+R terrein ingericht. De spoordijk is onverhard en begroeid met bomen en struweel. Deze spoordijk valt buiten het onderzochte gebied en wordt niet meegenomen in de ontwikkelingen.

Het spoorwegemplacement heeft tussen de halfverharding een voedselarme ruderaal vegetatie. In 2010 is hier parelstuifzwam (*Lycoperdon periatum*) aangetroffen, een soort van voedselarme groeiplaatsen. Ook zijn hier veel konijnen (*Oryctolagus cuniculus*) aanwezig.

In het buitengebied van de gemeente liggen gebieden die onder de ecologische hoofdstructuur vallen. Er zijn geen Natura 2000 gebieden in de directe omgeving aanwezig. Vlakbij ligt een gebied dat is aangewezen als Nationaal Landschap. Het gaat om twee

verschillende gebieden; de Nieuwe Hollandse Waterlinie vrijwel rondom de gemeente en in het noordoosten het Rivierengebied.

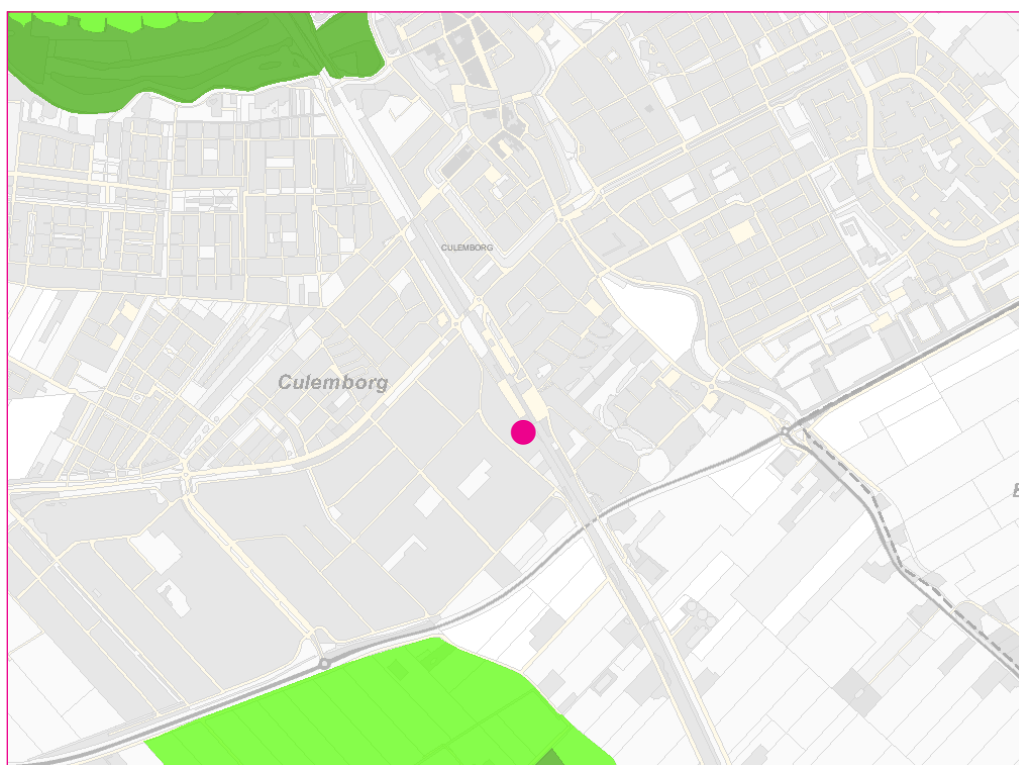
De kernkwaliteiten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zijn:

- Samenhangend systeem van forten, dijken, kanalen en inundatiekommen
- Groen en overwegend rustig karakter
- Openheid

De kernkwaliteiten van het rivierengebied zijn:

- Schaalcontrast van zeer open naar besloten
- Samenhangend stelsel van rivier-uiterwaard-oeverwal-kom
- Samenhangend stelsel van hoge stuwwal-flank-kwelzone-oeverwal-rivier

De bouwplannen hebben geen invloed op het functioneren van de ecologische hoofdstructuur en tasten de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap niet aan.

De ligging van de ecologische hoofdstructuur volgens de Provincie Gelderland ten opzichte van het plangebied (rode stip).

Nationaal Landschap - Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Nationaal Landschap - Rivierenland.

Waarnemingen

De vegetatie is sterk versnipperd en op veel plekken niet goed ontwikkeld. De tred-vegetatie uit de Associatie van vetmuur en zilvermos (*Bryo-Saginetum procumbentis*) is plaatselijk goed vertegenwoordigd. Het is een zeer algemeen voorkomende vegetatie op half verhardingen, open verhardingen en andere plekken met een matig tot intensieve intensieve betreding. Meer opvallend is de aanwezigheid van natte strooiselruigte midden op het bedrijventerrein, op plekken waar de betonverharding is gebarsten of gebroken. Op een plek is zelfs sprake van een natte standplaats waar op het beton een vrij omvangrijke plas is blijven staan. Tegen de – soms vervallen – bebouwing en op andere rustige overhoekjes is een struweel ontstaan met veel braam (*Rubus fruticosus*) of een ruderaale vegetatie.

De gebouwen zijn onderzocht op de potentiële aanwezigheid van vleermuizen. Reeds bij een oppervlakkige beschouwing valt het merendeel van de gebouwen af als potentieel verblijfplaats voor vleermuizen; het zijn voornamelijk loodsen. Het kantoor is nauwkeuriger onderzocht op potentiële invliegopeningen voor vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen. Ook de twee woningen binnen het plangebied zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vooral vanwege de minder geschikte omgeving en de niet zichtbaar aanwezige invliegopeningen. De woning aan de zuidzijde kan wel vleermuizen herbergen, maar deze staat buiten het plangebied.

Soorten als egel (*Erinaceus europaeus*), huismuis (*Mus domesticus*), bosmuis (*Apodemus sylvaticus*), bruine rat (*Rattus norvegicus*) en huisspitsmuis (*Crocidura russula*) zijn waar-

schijnlijk aanwezig binnen het plangebied, maar deze zoogdieren zijn of niet beschermd, of voor deze dieren is geen ontheffing noodzakelijk vanwege de lichte bescherming.

Doordat het gebied slechts weinig groene plekken heeft zijn er weinig vogels te verwachten. In de verschillende gebouwen zijn geen sporen van nesten of vogels aangetroffen. In het zuidwesten van het plangebied zijn enkele scharrelende huismussen (*Passer domesticus*) gezien. Waarschijnlijk vinden die een broedplek in de woning ten zuiden van het plangebied – de constructie van het dak geeft in ieder geval voldoende toegankelijke plekken.

Ogenschijnlijk is het gebied niet geschikt voor amfibieën. Echter in een vrij omvangrijke en diepe plas op de verharding van het terrein (op het deel dat voor autoverhuur wordt benut) zijn tientallen larven van de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) aangetroffen. Niet duidelijk is of de plas permanent aanwezig is of niet, maar gezien de aanwezige larven is het een geschikt voortplantingswater voor de rugstreeppad. Niet duidelijk is waar in de omgeving van het plangebied de rugstreeppad overwinterd. Niet uit te sluiten is dat de pad tussen de opgeslagen materialen, bijvoorbeeld in een van de vervallen gebouwen, een plek vindt om te overwinteren. Maar ook de spoordijk is een goede mogelijkheid.

Het terrein biedt geen geschikt leefgebied voor reptielen. Uit de literatuur en op internet zijn geen waarnemingen van reptielen in de omgeving aangetroffen, wat de afwezigheid bevestigt. De plas is niet geschikt als leefplek voor vissen. Andere beschermde soorten (weekdieren, libellen et cetera) zijn niet aangetroffen of te verwachten.

Analyse

De rugstreeppad is strikt beschermd en staat op tabel 3 van de Flora en Faunawet. De rugstreeppad staat ook op de Habitatrichtlijn. Dat betekent dat er geen ontheffing van de Flora en Faunawet kan worden verkregen, tenzij er sprake is van een groot maatschappelijk belang met dwingende redenen. De herontwikkeling van een terrein is niet als zodanig te beschouwen. De consequentie is dat er zo gewerkt moet worden dat er geen schade wordt veroorzaakt (mitigatie) of dat compensatie voor het verlies aan leefgebied moet worden geboden.

De rugstreeppad heeft weinig eisen voor een geschikt voortplantingswater. De aanwezigheid van waterplanten is niet noodzakelijk. Van belang is dat het voortplantingswater in het voorjaar snel opwarmt en dat er geen vissen aanwezig zijn. De vorm van het water is niet van belang. De rugstreeppad is een goed mobiele soort die makkelijk nieuwe voortplantingswateren treft.

Overwinteren doet de pad verscholen onder allerlei materiaal of ingegraven in mul zand. Op het terrein zijn verschillende geschikte overwinteringsplekken aanwezig.

Voor de verdere ontwikkeling van het plangebied zijn een aantal aspecten van belang. Ten eerste zal een goede planning van het werk opgesteld moeten worden die rekening houdt met de kwetsbare perioden van de rugstreeppad (voortplantingstijd en de wintermaanden). Het opruimen van het terrein moet onder begeleiding van een ecoloog worden uitgevoerd. Ten tweede zal een nieuw voortplantingswater moeten worden opgeno-

men in de plannen. De locatie en vorm zijn niet van belang. En ten derde moet worden onderzocht of en hoe een winterverblijf is te realiseren binnen het plangebied.

Als er schade aan de rugstreeppad wordt veroorzaakt is het noodzakelijk een ontheffing van de Flora en Faunawet aan te vragen. De Dienst Regelingen – het bevoegd gezag – eist hiervoor een goede onderbouwing van de mitigatie en compensatie. Echter als er geen schade wordt veroorzaakt aan de rugstreeppad – en er dus goed en voldoende compensatie en mitigatie wordt geboden – is er geen overtreding van de Flora en Faunawet en ook geen ontheffing noodzakelijk. Eventueel kan een zogenoemde positieve afwijzing worden gevraagd; de Dienst Regelingen toetst dan de mitigatie en compensatie.

Conclusie en advies

Het plangebied ligt ten zuidwesten van de spoorlijn en het station te Culemborg. Op het plangebied is momenteel een – deels verlaten – bedrijf aanwezig. Voor het gebied wordt een bestemmingsplan voorbereid om herontwikkeling mogelijk te maken. Een onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden is onderdeel van de procedure.

Om te beoordelen of er sprake is van (potentieel) aanwezige beschermde planten en dieren is door een ecooloog het terrein bezocht en onderzocht op deze soorten. Uit het veldonderzoek is de aanwezigheid van een voortplantingsgebied van de rugstreeppad gebleken. Daarnaast wordt de aanwezigheid van overwinterende padden op het terrein niet uitgesloten. Andere beschermde planten en dieren zijn niet aangetroffen en niet waarschijnlijk.

Geadviseerd wordt een mitigatie en compensatieplan te (laten) opstellen voor de rugstreeppad. Dat mitigatie en compensatieplan zal moeten aantonen dat er geen schade wordt veroorzaakt aan de rugstreeppad.

Procedureel kan de toetsing separaat worden voorgelegd aan de Dienst Regelingen of via de Omgevingsvergunning getoetst worden. Bij de Omgevingsvergunning wordt dan de uitgebreide procedure gevolgd en zal de gemeente het plan voor een verklaring van geen bedenkingen voorleggen aan het bevoegd gezag. Bij de Omgevingsvergunning zijn vaste termijnen gesteld van – in dit geval – 26 weken. In theorie is voor een separate procedure eveneens 26 weken gepland, echter hier zijn geen vaste termijnen gesteld.